

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

20.3.2026 г.

X НСЗП-114-2/20.03.2026

РЕГ. №

Signed by: MINISTERSTVO NA OKOLNATA SREDA I VODITE

ДО
ПРОФ. СЕРГЕЙ ИГНАТОВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
БУЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР ДОНДУКОВ“ № 2А
ГР. СОФИЯ

На Ваш изх. № 0209-7/16.03.2026 г.

Относно: *Национални програми за развитие на образованието – 2026 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИГНАТОВ,

Във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) с вх. № НСЗП-114/17.03.2026 г. от Министерство на образованието и науката уведомление по чл. 10, ал. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр. 73/ 2007г., изм. и доп.)* за националните програми за развитие на образованието – 2026 г., на основание чл. 6а, т. 1, буква „б“ от същата наредба и Заповед № РД-557/01.08.2023 г. на министъра на околната среда и водите, Ви уведомявам следното:

Националните програми за развитие на образованието – 2026 г. попадат в обхвата на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Настоящото уведомление е за разработените двадесет и четири национални програми за развитие на образованието за 2026 г. както следва:

1. Национална програма „Система за национално стандартизирано външно оценяване“;
2. Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“;
3. Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“;
4. Национална програма „Хубаво е в детската градина“;

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6259, Факс: +359(2) 986 25 33

5. Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование”;
6. Национална програма „Квалификация на педагогическите специалисти”;
7. Национална програма „Заедно за всяко дете”;
8. Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала”;
9. Национална програма „Иновации в действие”;
10. Национална програма „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала”;
11. Национална програма „Подпомагане на общините за образователна десегрегация”;
12. Национална програма „Без свободен час”;
13. Национална програма „Роден език и култура зад граница”;
14. Национална програма „Професионално образование и обучение”;
15. Национална програма „Приобщаваща и сигурна образователна среда”;
16. Национална програма „Обучение за ИТ умения и кариера”;
17. Национална програма „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти”;
18. Национална програма „Неразказаните истории на българите”;
19. Национална програма „България – образователни маршрути”;
20. Национална програма „Заедно в изкуствата и в спорта”;
21. Национална програма на Министерството на образованието и науката (МОН) и на Министерството на отбраната (МО) „Изучаване и съхраняване на традициите и историята на българската армия”;
22. Национална програма „Безопасност на движението по пътищата”;
23. Национална програма „Бъдеще за таланти”;
24. Национална програма „Умения на фокус”.

За 23 НП срокът е едногодишен – 2026 година, като някои програми са за учебна година и дейностите продължават и през 2027 г. Национална програма „Бъдеще за таланти” е тригодишна – 2025-2027 г.

Националните програми (НП) за 2026 г. са разработени в съответствие с приоритетните области и заложените цели в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030) и Плана за изпълнението ѝ за периода 2025-2027 година.

През 2026 г. ще се изпълняват 24 НП, които са изпълнявани и през 2025 г. с доказана ефективност. Ще продължи изпълнението на програмите за:

- ✓ подкрепа на иновациите и популяризиране на добри иновации между училищата;
- ✓ осигуряване на непрекъснат образователен процес при отсъствие на педагогически специалист;
- ✓ осигуряване на ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование;
- ✓ оптимизиране на вътрешната структура на персонала;
- ✓ подготовка и участие на ученици в олимпиади и състезания;
- ✓ провеждане на национално външно оценяване;
- ✓ продължаваща квалификация на педагогическите специалисти, за допълнителна професионална квалификация на заети в системата на предучилищното и училищното образование учители, за подкрепа на новоназначени учители и директори;
- ✓ подобряване на училищната среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество; подкрепа на децата и учениците за работа в ЦПЛР, създаване на достъпна архитектурна среда;
- ✓ подпомагане на общините за образователната десегрегация;

- ✓ превенцията на агресията и насилието в образователните институции;
- ✓ обучение и възпитание по безопасност на движението по пътищата;
- ✓ съхраняване на историческата памет за българската армия и възпитание в родолюбие;
- ✓ надграждане на знанията и уменията на учениците с цел активно учене и извън училище;
- ✓ съхраняване и популяризиране на българското езиково и етнокултурно пространство зад граница;
- ✓ разширяване на подкрепата за съхраняване на националната, културната, родовата и духовната идентичност на българите в чужбина;
- ✓ подкрепа за детските градини за прилагане на иновативни практики;
- ✓ модернизиране на материалната база в професионалните училища, на учебното и изпитното съдържание;
- ✓ обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- ✓ занимания с изкуства и спорт за развитие на способностите и дарованията на учениците чрез групови дейности и екипна работа;
- ✓ подобряване на здравословното състояние на заетите в системата педагогически специалисти и превенция на рисковите социално значими и професионални заболявания и на бърнаут синдром;
- ✓ изготвяне на учебна тетрадка към учебното помагало по български език за начален етап на ученици, търсеци или получили закрила и мигранти, включващо нивата А1 и А2 от Общата европейска езикова рамка.

Новите моменти в предложените 24 национални програми са следните:

НП „Приобщаваща и сигурна образователна среда”. През 2026 година НП „Без агресия за сигурна образователна среда” се преименува и се предлага разширяване на отношение на обхвата на дейността ѝ. Поставя се акцент на приобщаването на учениците с бариери в ученето и участието и по-конкретно на учениците с обучителни трудности, като за целта са включени дейности, свързани с ранното разпознаване на индикатори за обучителни трудности, включително за дислексия, дисграфия и дискалкулия, които в началните етапи на обучение често остават неустановени. В тази връзка се предлагат следните нови модули:

- *Модул 3 „Ранно разпознаване и подкрепа при обучителни трудности в начален етап на основното образование”;*
- *Модул 4 „Подкрепа за продължаващо професионално обучение на младежи със специални образователни потребности”..*

Модулът по програмата създава условия за намаляване на социалната изолация на младежи с увреждания; подкрепа на семействата им; изграждане на устойчиви връзки с работодатели и партньорски организации; развитие на иновативен модел, който може да бъде прилаган и надграждан в национален мащаб.

НП „Хубаво е в детската градина”. В рамките на проведеното обществено обсъждане МОН прие предложението за добавяне на нов бенефициент към програмата – училищата с групи за задължително предучилищно образование. Това ще осигури равнопоставен достъп до тези образователни услуги за всички институции, в които реално се провежда задължителното предучилищно образование.

НП „Квалификация на педагогическите специалисти”. Целта на програмата е повишаване качеството на образованието чрез предоставяне на достъп до различни възможности за квалификация на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, включително чрез създаване и укрепване на условия за развитие на професионална педагогическа общност.

- *Модул 1* „Продължаваща квалификация за повишаване на компетентностите на учители, директори и други педагогически специалисти и подкрепа на новоназначени учители и директори”.
- *Модул 2* „Придобиване на професионална квалификация „Управление на образованието” от новоназначените учители“.

Очакваните резултати са подобряване на управленските практики, по-ефективно управление на човешките ресурси, повишено качество на образователния процес и устойчиво развитие на образователните институции.

НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала”. В проекта на НП за 2026 година са запазени общините правила за осигуряване на средства за изплащане на обезщетения на персонала и се предлага увеличение на бюджета с размера на недостигащите средства за 2025 г. и с 5% ръст на възнагражденията за 2026 г.

НП „Без свободен час”. С цел гарантиране на непрекъснатия образователен процес при отсъствие на педагогически специалисти, след проведеното обществено обсъждане беше взето решение за разширяване на обхвата на бенефициентите по програмата. Към нея бяха включени и центровете за подкрепа за личностно развитие.

НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда”

Програмата е създадена с цел осигуряване на равен достъп до образование, повишаване качеството на образователния процес и опазването на живота и здравето на участниците в образователния процес. В тази връзка в проекта на програмата за 2026 г. се предлага разширен обхват на допустимите кандидати в модули 1, 2 и 3 и са разработени два нови модула 4 и 5, както следва:

- *Модул 1* „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество и за целодневна организация на учебния ден“
- *Модул 2* „Подкрепа на децата и учениците за работа в НДД и в ЦПЛР”
- *Модул 3* „Създаване на достъпна архитектурна среда“
- *Нов Модул 4* „Оборудване за спорт в училище”. До момента сред националните програми за развитие на образованието не е имало такава, насочена към доставка на оборудване за спорт в училище. Този факт подчертава важното значение на модула, като стартирането му в настоящия момент би довело до пилотно интегрално подобрене на спортната инфраструктура на институции в системата на училищното образование и би способствало за установяване на трайна практика за подобряване на материалната база в този аспект.

• *Нов Модул 5* „Създаване на електронна платформа за дигитализация на процеса по ранна скринингова оценка и анализ на развитието на тригодишните деца”. Целта е преодоляване на тези дефицити чрез създаване на съвременна електронна платформа, която да функционира като единна национална система за регистриране, обработка, анализ и визуализация на резултатите от ранната скринингова оценка.

НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти”

В рамките на общественото обсъждане по Проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на национални програми за развитие на образованието, беше взето решение в Модул 2, и в Модул 3 на програмата да могат да участват и педагогически специалисти от духовните училища.

➤ НП „България – образователни маршрути”

Модул 1 „Образователни маршрути” – през 2026 година е разписана нова дейност „Образователни материали и ресурси за популяризиране на българските традиции, бит, култура и история”. Целта да допълни и надгради образователните маршрути чрез създаване на възможност със средства по програмата да се осигурят и използват

образователни материали и пособия, които да подпомагат ученето чрез преживяване и затвърждаването на придобитите знания.

➤ **НП „Умения на фокус“.** Предлага се увеличение на дейностите по модули 3 и 4.

- *Модул 3 „Позитивни нагласи“* – разработен е с цел разширяване (териториално) и надграждане (в следващ клас) прилагането на педагогически практики „Утринна история“, „Утринна приказка“ и „Утринна среща“, като през 2026 година най-малко 50 детски градини и училища ще бъдат включени в дейности. Разширяване прилагането на педагогическите практики е насочено към включването на детски градини и училища, които до момента не са ги прилагали, както от пилотните региони (Велико Търново, Пазарджик, Плевен, Сливен и София-град).

- *Нов Модул 4 „Лаборатория за игри“*, чрез който се предвижда изграждане на Лаборатория за игра, която да се утвърди като национален и международен център за валидиране и разпространение на доказателствено обосновани игрови практики и за формиране на устойчива професионална мрежа, която споделя разбирането за играта като основен механизъм на учене и развитие. Създаването на Лаборатория за игри ще се осъществи чрез педагогически факултет в партньорство с УНИЦЕФ, като стратегическа инвестиция в качеството на ранното образование и в развитието на човешкия капитал.

Представената документация не касае дейности, които могат да бъдат отнесени към някоя от областите по чл. 85, ал. 1 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС) и не определя рамката за развитие на конкретни инвестиционни предложения по Приложение № 1 и Приложение № 2 на ЗООС. Националната програма за развитие на образованието не попада в позициите на чл. 2, ал. 1 и ал. 2 на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО), поради което **не подлежи на процедура по екологична оценка.**

Предвид посоченото, **няма основание да се изисква провеждане на регламентираните в Глава шеста от ЗООС процедури по екологична оценка.**

С оглед гореизложеното, отчитайки характера на националните програми за развитие на образованието за 2026 г., както и че същите нямат отношение към защитени зони от мрежата Натура 2000, считам, че при реализацията им **няма вероятност от отрицателно въздействие върху защитени зони от мрежата Натура 2000.**

В тази връзка и на основание чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* Ви уведомявам, че за така заявените национални програми за развитие на образованието за 2026 г., преценката на компетентния орган е, че **не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС.**

Настоящото писмо се отнася само за заявените параметри в програмите и не отменя необходимостта от получаване на съгласувания или разрешителни, предвидени в други закони и подзаконовни нормативни актове.

При всички случаи на промяна в параметрите на програмите или на някои от обстоятелствата, при които е издадено настоящото писмо, възложителят е длъжен да уведоми незабавно компетентния орган за промените.

20.3.2026 г.

X

МАЛИНА КРУМОВА
Заместник-министър
Signed by: MALINA VALENTINOVA KROUMOVA